

Persverklaring

Door: Burgemeester Schelberg

Over: Integriteitsonderzoek door bureau BING

14 oktober 2016

Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (BING) heeft in mijn opdracht een integriteitsonderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn nu bekend.

Aanleiding

Door bouwkundig adviseur de heer Beltman is in een politieke markt en in de media aangegeven dat (toenmalig) raadslid de heer Harink zijn positie zou hebben gebruikt om een uitbreiding bij zijn boerderij in Oele te realiseren. Ook door de raadsfractie Lokaal Hengelo zijn hierover vragen gesteld.

In het ontwerp van een geactualiseerd Bestemmingsplan Buitengebied, het Veegplan Buitengebied 2016, zou een uitbreiding op het erf van de heer Harink met circa 600 vierkante meter zijn ingetekend. In het definitieve plan is de uitbreiding niet meer opgenomen.

De heer Harink zou meerdere voorzieningen op zijn perceel en naast zijn erf zonder de vereiste vergunningen hebben aangebracht. Ook zijn vraagtekens gezet bij het handelen van de heer Harink bij de vaststelling van het Bestemmingsplan Buitengebied, dat in 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld. Verder zou hij een brief hebben gestuurd aan bouwkundig adviseur de heer Beltman. De heer Harink ontkent dat hij de afzender van de brief is.

Naar aanleiding van bovenstaande zaken heb ik BING opdracht gegeven een onderzoek te verrichten naar de feiten rondom deze aangelegenheden. Ook heb ik BING gevraagd het handelen van de heer Harink, betrokken wethouders en raadsleden en betrokken ambtenaren te beoordelen in het licht van de gedragscodes integriteit en andere wet- en regelgeving op het gebied van integriteit.

De opdracht

De opdracht aan bureau BING was om het volgende te onderzoeken:

1. De besluitvorming rondom het Bestemmingsplan Buitengebied 2010;
2. De totstandkoming van het Veegplan Buitengebied 2016;
3. Het (vermeende) aanbrengen door de heer Harink van meerdere voorzieningen op zijn perceel zonder de vereiste vergunningen. In dat kader zijn onder meer genoemd: een overkapping van een mestbak, een veebrug, de verharding rondom een stal en het plaatsen van een deur in een schuur. Er zou ook sprake zijn van verharding van een zandweg naast zijn erf;
4. De brief die de heer Harink zou hebben gestuurd aan de bouwkundig adviseur de heer Beltman;
5. Bij het toetsen van het handelen van betrokkenen rondom (1) het Bestemmingsplan Buitengebied 2010, (2) het Veegplan Buitengebied 2016 en (3) de voorzieningen op en rond het erf van betrokkene, heeft BING ook nagegaan hoe de gehanteerde werkwijzen/ procedures zich verhouden tot de bij de gemeente gebruikelijke werkwijzen/ procedures.

Conclusies van BING

De heer Harink heeft in de raadsvergadering over het bestemmingsplan Buitengebied 2010 de besluitvorming niet ten gunste van zijn eigen belangen beïnvloed. Er kan niet worden geoordeeld dat er sprake is van belangenverstrengeling. Ook is ten aanzien van de besluitvorming rondom het Bestemmingsplan Buitengebied 2010 niet gebleken dat de heer Harink heeft gehandeld in strijd met bepalingen uit de gedragscodes integriteit en andere wet- en regelgeving op het gebied van integriteit.

Uit het onderzoek blijkt dat de totstandkoming van de vergroting van het bouwblok in het ontwerp Veegplan Buitengebied 2016 een ambtelijke fout betreft.

Er is niet gebleken dat de heer Harink misbruik heeft gemaakt van zijn positie als raadslid om bepaalde zaken te bewerkstelligen. Daarentegen is BING wel van mening dat de heer Harink met betrekking tot de overtredingen die hij als agrariër heeft begaan, in relatie tot zijn raadslidmaatschap, geen voorbeeldgedrag heeft getoond. Van een raadslid mag worden verwacht dat hij als privépersoon wet- en regelgeving naleeft. Daarvoor legt een raadslid bij beëdiging een belofte of eed af. Los van de vraag of de heer Harink zich destijds bewust was van de 'illegaliteit' van bepaalde situaties, kan van een raadslid worden verwacht dat hij op de hoogte is van wat wel en niet is toegestaan, dan wel dat hij hier nader onderzoek naar doet. Dit heeft de heer Harink

(kennelijk) onvoldoende gedaan. Hij is hierin volgens BING tekort geschoten en is zich onvoldoende bewust geweest van zijn positie als raadslid.

De hierboven beschreven voorbeeldfunctie geldt ook voor de gemeente zelf; van een gemeente wordt ook verwacht dat zij wet- en regelgeving naleeft. Bij de verharding van de weg heeft de gemeente haar voorbeeldfunctie niet goed vervuld.

Ook is uit het onderzoek gebleken dat er door ambtenaren in een aantal situaties fouten zijn gemaakt. Daarbij is niet gebleken dat dit het gevolg is geweest van bewust of opzettelijk nalatig handelen. Het maken van fouten kan echter wel duiden op een bepaalde mate van onzorgvuldigheid.

De politie heeft onderzoek gedaan naar de brief die de heer Harink zou hebben gestuurd aan bouwkundig adviseur de heer Beltman. Een aantal laptops en computers is doorzocht, maar dit onderzoek heeft niets opgeleverd.

Slot

Ik neem de conclusies van bureau BING over. Als burgemeester concludeer ik dat dit rapport voldoet aan de geformuleerde opdracht. Alle feiten liggen nu op tafel. Als verantwoordelijke voor de politieke en ambtelijke integriteit hecht ik bijzonder aan de constatering dat niet is gebleken dat raadsleden, collegeleden en ambtenaren hebben gehandeld in strijd met wet- en regelgeving op het gebied van integriteit. Ik ben opgelucht dat er geen sprake is van schending van de integriteitscode in formele zin, maar voor mij is de voorbeeldfunctie die politici en ambtenaren moeten hebben net zo belangrijk. In die zin ben ik geschrokken van het aantal geconstateerde overtredingen op het erf van de heer Harink. Als een raadslid handelt in strijd met wet- en regelgeving, komt daarmee de geloofwaardigheid van het individu en daarmee het gezag en de legitimiteit van het openbaar bestuur, de gemeenteraad, in het geding.

De heer Harink heeft 4 oktober kenbaar gemaakt zich terug te trekken als raadslid.

BING constateert ook gemaakte fouten en/of onzorgvuldigheden in de gemeentelijke organisatie. Ik erken dat, het college en de organisatie zelf ook. De ambtelijke organisatie heeft vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek al een aantal maatregelen genomen, dat er voor moet zorgen dat de zorgvuldigheid in handelen wordt verbeterd. Ook is opdracht gegeven voor een intern verbetertraject, gericht op de gehanteerde werkwijzen en procedures in de ruimtelijke ordeningsketen. De gemeentelijke organisatie maakt werk van de geconstateerde punten die betrekking hebben op de fouten in de werkprocessen. Het college zal erop toezien dat dit adequaat wordt opgepakt.

Het is nu aan de gemeenteraad om het debat aan te gaan over het BING-rapport. Dat staat op de agenda van de raadsvergadering op 25 oktober 2016.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling Communicatie, telefoon (074) 245 90 99. Het onderzoeksrapport kunt u daar opvragen.